

„მავნი და ღვინო“

წელიწადი პირველი.

№ 2

1 მარტი 1920 წ.

№ 2

უ ი ნ ა ა რ ს ი :

5754

1. მეთაური	მის. შალამბერიძე.
2. ჩვენი ღვინო	ვ. რცხილაძე.
3. ვაზის გასხვლა	გ. წინამძღვრიშვილი.
4. შევისწავლოთ ჩვენი მევენახეობა-მეღვინეობა	
5. ფოსტა.	
6. შეკითხვა-პასუხი.	
7. საქართველოს მეღვინე-მევენახეთა ყრილობათა საბჭოს მოქმედება.	
8. საყურადღებო ცნობები.	

ყურნალის გამოცემის პირობები:

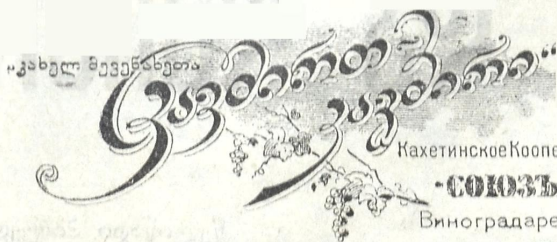

ყურნალი ჯერჯერობით გამოვა ორ კვირაში ერთხელ; ანა ნაკლებ 16 გვერდისა. თითო ნომრის ფასი საბჭოს მიერ განსაზღვრულია—10 მან. ამ ფასით ყურნალის გამოწერა შეიძლება **ნამი თვით.**

ყურნალის რედაქცია იმყოფება საბჭოს ბინაზე—თბილისი, ბარათინსკის ქუჩა, № 5.

კოოპერატიული
ვაზური ღვინო

Телефонъ
ГОЛОВИНСК. ПР. №33 Д. ТАМАШЕВА, ТЕЛЕФ. №
КАХЕТИ: СТ. МУКУЗАНЬ, КАХ. ЖЕЛ. ДОР.

თ ბ ი ლ ი ს ი. რუსთაველის ქუჩა № 33.

კახეთი, სადგური „მუკუზანი“, კახეთის რკინის გზა.

„კავშირთ-კავშირი“ დაარსებულია 1918 წელს. წესდება დამტკიცებულია თბილისის საოლქო სასამართლოს მიერ 8 თებერვალს 1919 წელს.

„კავშირთ-კავშირში“ შედიან ველისციხის, გურჯაანის და კარდანახის შემხახველ გამსესებელი ამხანაგობანი—4400 წევრით, რომელთაც 4200 ღვინოა დესტინა ვენასი აქეთ.

„კავშირთ-კავშირის“ გამგეობა, მთავარი კანტორა და საწყოზი მოთავსებულია საკუთარ ბინაზედ სადგურ მუკუზანთან კახეთის რკინის გზისა.

თბილისი, 1920 წ. 1 მარტი.

ჩვენს რესპუბლიკას საშინელი უბედურება დაატყდა თავსა: მიწის ძვრამ დაანგრია გორი, სკრა, ხიდისთავი და აუარებელი სოფლები ატენის ხეობაში. ასეთი ძლიერი მიწის ძვრა, (თუ ახალქალაქის მიწის ძვრას არ გავიხსენებთ), აღარ ახსოვს საქართველოს მე 11 და 13 საუკუნების შემდეგ, როდესაც ჩვენი მატყანეს გადმოცემით დაინგრა ჯერ ურბნისი და შემდეგ დაილუბა ვარძია მრავალ ისტორიულ ძეგლით. ეხლანდელი მიწის ძვრა იმდენად ძლიერი ყოფილა, რომ გორისა და მისი მიდამოების შენობები მთლად მიწასთან არის გასწორებული. მრავალი ხალხი მოჰყვა ამ ნანგრევებში და დაილუბა, ხოლო უფრო მეტი ნაწილი ხალხისა ებინაოდ ცის ქვეშ დარჩა ამ სუსხიან ზამთარში და ილუბება სიცვისა და სიმშოდისაგან. ვინ ცოლ-შვილი დაჰკარგა ამ უბედურობის დროს, ვინ ოჯახის მარჩენელი და ქვეყნის ამარად არის მიტოვებული. მარტოკა ერთს გორში 20 ათასზე მეტი ადამიანია უჭეოდ დარჩენილი. რამდენი და იქნება მის მიდამოებში! ვისგან უნდა მოვლოდნენ შველას ეს უბედურები, თუ არა თავიანთ ერთ-სისხლ მოძმეთაგან. ეს უბედურება ყველა მოქალაქემ ეროვნულ უბედურებად უნდა იგრძნოს და ეცადოს შეუმციროს დაზარალბულთ ტანჯვა-მწუხარება და შეუშროს მათ თვალიზე ცრემლები. წარმოვიდგინოთ მათ ადგილზე ჩვენი თავი, ჩვენი ცოლ-შვილი, ჩვენი დედ-მამა და ვიმოქმედოთ ისე. ნურაფერს დავზოგავთ და დავიშურებთ უბედურებისათვის, გავილოთ ვისაც რა გვაქვს და რამდენიც შეგვიძლია. შველა სასწრაფოა საქირო, რადგან ეს არაჩვეულებრივად მკაცრი ზამთარი აუარესებს მდგომარეობას. გამოვი-

ჩინოთ და დავამტკიცოთ საქმით ჩვენი მოქალაქეობრივი შეგნება.

მთავრობამ უკვე დააარსა მიწის ძვრისაგან დაზარალბულთათვის დამხმარე კომიტეტი, რომელშიაც მონაწილეობას იღებენ ქალაქთა კავშირის, ერობების და წითელ ჯვრის წარმომადგენელნი. მაგრამ მხოლოდ მთავრობა ბერს ვერას უშველის ბუნების ბრმა ძალისაგან აწიოკებულ და გაუბედურებულ ხალხს. მხოლოდ მთავრობის დახმარებით ვერ აღსდგება და განახლდება საქართველოს ერთი უმშვენიერესი და აყვავებული კუთხეთაგანი, რომელიც დღეს მხოლოდ ნანგრევების გროვას და წარმოადგენს. აქ მთელმა ერმა უნდა მიიღოს მონაწილეობა. ამიტომ მთავრობის თავმჯდომარის წინადადებით უკვე დაარსდა „გორის ფონდი“, სადაც ყველამ, ვისაც ერის წყლული თავის წყლულად მიაჩნია და მისი ტანჯვით ეწვის გული, და ვგონებ ყველა ასეთნი ვართ, თავისი შესაწირავი უნდა მიიტანოს. დავამტკიცოთ, რომ საქართველოს შვილნი გაერთიანბულნი ვართ არა მხოლოდ ლხინში, არამედ მწუხარებაშიაც, რომ ყველა ერთმანეთს მხარში ეუდვივართ, ყველამ ერთმანეთის იმედი უნდა ვიქონიოთ ეამსა განცდისასა. დავებმარნეთ მიწის ძვრისაგან დაზარალბულთ! ნუ ვავრძნობინებთ უბედურებს, რომ ისინი უმწუოდ არიან დარჩენილნი ბუნების ამარა. ვავამხნევეთ სწრაფი მიშველებით.

ჩვენი ღვიწი.

უხარია ყველა ქართველს თავისუფლება და ზეიმობს საყვარელ საქართველოს დამოუკიდებლობას. გულწრფელია ეს გრძნობა სიხარულისა მთელ ხალხში

იმისთვის, რომ ყველას მიეცა საშუალება მოაწყოს თავისი ცხოვრება ისე, როგორც მას სურს. ხოლო რადგან ჩვეულებრივ ადამიანი არა კმაყოფილდება იმით, რასაც ერთხელ მიაღწევს, მას ახალი მოთხოვნილებანი ებადება და ეხლა მის დაკმაყოფილებაზე ზრუნავს, ამაში ძვეს საწინდარი წინსვლელობისა და განვითარებისა, — ამისთვის არის დემოკრატიულ საქართველოს თავისუფლება პირობა ხალხის განვითარებისა, კულტურის აყვავებისა.

თუ ვაფასებთ ჩვენ თავისუფლებას, უნდა იმასაც ვეცადოთ, რომ ეს თავისუფლება დამოუკიდებელი იყოს, რომ ჩვენ სხვისი შემყურე არ ვიყოთ, რომ ჩვენს იმედებს სხვაზე არ ვაფყარებდეთ. ამისათვის საჭიროა საკუთარი ძალა, ეს ძალა არის ქონებრივი სიმდიდრე, მისი გამოყენება. საჭიროა, რომ ჩვენ ვახერხებდეთ ყველა ჩვენ მოთხოვნილებათა დაკმაყოფილებას მაინც, საჭიროა სახელმწიფოში იქმნებოდეს და მუშავდებოდეს ყველა ის მასალა მაინც, რაც ერსა სჭირდება საზღვრად და საცემლად, ბინის-ასაგებად და მიმოსასვლელად.

სამწუხაროდ არის ხოლმე შემთხვევები, ხშირად დროებითი მდგომარეობით გამოწვეული, როგორც ეს მაგ. ჩვენში, როდესაც სახელმწიფოს არ მოეპოვება ამა თუ იმ საჭიროების დამაკმაყოფილებელი საგნები და იძულებულია ეს მის არსებობისათვის საჭირო ნივთები თავის სხელმწიფოს საზღვარის გარეთ ეძიოს, სხვას მიმართოს, სხვასა სთხოვოს. შოვნა საჭირო მასალისა სადმე უეჭველად შესაძლებელია, მაგრამ მუქთად არაიან არაფერს იძლევა. საჭიროა სამაგიერო ან ოქრო ან სხვა რამ შესაფერ ფასის ქმნილება. საჭიროა გაქონდეს ისეთი რამ ღირებულობის საგ-

ნები, რომელსაც ჩვენ გაეუცვლიდით სხვას ჩვენთვის საჭირო ნივთებზე. ასეთ რამედ ჩვენა ვვაქვს, მაგალითად, ღვინო. ეს სიკეთე ჩვენში იმდენი მოიპოვება, რომ ყველა ადგილებრივ მოთხოვნილებას აკმაყოფილებს და კიდევ აუარგბელი ზედმეტად რჩება. ამ ზედმეტ ღვინის გატანა რომ მოხერხდებოდეს, იგი დიდ სარგებლობას მოუტანდა ქვეყანას. მაგრამ უბედურება იმაში მდგომარეობს, რომ ჩვენს ღვინოს საზღვარ გარედ არ ეტანებიან; არ მოსწონთ, რადგან იმათ გემოს არ ეგუება, იმათ მოთხოვნილებას ვერ აკმაყოფილებს. აქ არ გამოვუღდგები იმ საკითხის გარკვევას, თუ ვის უფრო გაფაქიზებული გრძნობა აქვს, ვის უფრო ნაზი გემოვნება განვითარებია. აქ მე მინდა მხოლოდ ის აღვნიშნო, რომ ჩვენ ანგარიში უნდა გაუწიოთ მის მოთხოვნილებას, ვისაც მივაწვდით ჩვენს ღვინოს, თუ რომ გვინდა, რასაკვირველია, ამ ჩვენმა ღვინომ ბაზარი მოიპოვოს. ამისათვის საჭიროა ჩვენ ღვინოებს ის გემო მივცეთ და თვისებები შევძინოთ, რომელიც მომხმარებელს მოსწონს. გარეთ ბაზარზე ევროპიულ ღვინოების გემოვნება ბატონობს. ამიტომ საჭიროა გასატანად განზრახული ღვინო მაინც ევროპიულად იყოს დამზადებული. დღეს ჩვენში ღვინოებს ისეთნაირადვე ამზადებენ და ინახავენ, როგორც ეს უეჭველია მამამთავარ ნოეს დროს იყო (დღესაც ახსოვთ „ნოეს მარანი“). დღესაც უეჭველად ისევე, როგორც ამ რამდენიმე ათასი წლის წინად, ღვინის დასაყენებლად პირდაპირ მტევანსა სჭყლეტენ მარცვალს და კლერტებს ერთი მეორისაგან არ აშორებენ, თუმცა თავიდანვე შემჩნეული ექნებოდათ, რასაკვირველია, რომ სიტკობება მარცვალშია და არა კლერტებში. ნოეს დროს უეჭველად

შესაფერი მანქანები არა ჰქონდათ და ხელით კი მარცვლების სათითაოდ გაცლა დროს, ჯაფას და მოთბინებას მოითხოვდა. მართალია, ასე დაყენებული ღვინო მეტად მწკლარტე იყო და პირსა სკიმავედა, მაგრამ მაშინდელი მელვინენი შეიძლება ვერც კი ხედებოდნენ, თუ საიდან წარმოსდგებოდა ეს ღვინის სიმწკლარტე. ამის გაგება რომ შესძლებოდათ იქნებ სკლიიყვენ კიდევ ღვინის დაყენების დროს მარცვლის და კლერტის გაცალკევებას; იქნებ მართლა შეამჩნიეს კიდევ თუ საიდან წარმოსდგება ეს სიმწკლარტე, სცადეს კიდევ მისი თავიდან აცილება ღვინის უკლერტოდ დაყენებით, მაგრამ შემდეგ მაინც ძველებურად კლერტზე დაყენება არჩიეს. (რასაკვირველია, ისიც შესაძლებელია წარმოვიდგინოთ, ეს სიმწკლარტის გემო მაშინდელებს არაფერს უსიამოვნოს არ აგრძნობინებდა; დღესაც ჩვენში ხომ ბევრგან ასეა). ჩვენ დღეს გამოცდილებით ვიცით, რომ ღვინის კლერტზე დაყენებას თავისი დადებითი მხარეცა აქვს: ღვინოს გამძლეობას აძლევს. ჩვენ ქვეყნისთვის კი, სადაც სამწუხაროდ ჯერ ბევრმა არ იცის ღვინის სათანადო მოვლა და შენახვა, ამას რასაკვირველია დიდი მნიშვნელობა ეძლევა. მაგრამ ამ საშუალების ხმარებას იმის გულისთვის, რომ ღვინოს გამძლეობა მიემატოს, უეჭველად თავისი საზღვარი აქვს და მისი საზღვარელობით არ უნდა ვიბოროტმოქმედოთ. სულ ერთია, იგი ყველაფერში მაინც ვერა გვშველის: დიდი ნაწილი ჩვენი ღვინოებისა მაინც მკვადდება და მრავალნაირად სნეულდება. ამისი მიზეზებია დაწურვით მიღებულ ტკბილის შემდეგი მოვლის უცოდინარობა, შესანახავად შესაფერ კუროქლის და ადგილის უქონლობა, ღვინის

გადაღების დაგვიანება და მრავალი სხვა წვრილმანი, მაგრამ მნიშვნელობის მქონე გარემოებათა მხედველობიდან გამოტოვება. თუმცა უკვე გაკვირთ იყო ნათქვამი, მაგრამ საყურადღებოდ კვლავ უნდა ითქვას, რომ ჩვენი ღვინოები, თითქმის ყველა ერთი წლის შემდეგ დამკვებული არის ხოლმე, თითქმის ყველა ჩვენ ღვინოში ბლომა ძმრის სიმკვავე ჩნდება.

ამ სიმკვავის გემოს ღვინოში ევროპელები ძალიან ვერ ეწყობიან: ჩვენში როცა იტყვიან, ეს ღვინო ცოტა „მარახოშიაო“, ევროპელებისათვის ის უკვე საძმრე ღვინოა. ევროპულად დაყენებულ ღვინოებშიაც შეგხვდეთ ბათ-მკვავე გემოს ღვინო, მაგრამ ეს სულ სხვა სიმკვავეა, იმას უმეტეს შემთხვევაში არაფერი ერთობა არა აქვს ძმრის სიმკვავესთან. თუ მოისურვა ღვინის პატრონმა, და ეს კი ევროპაში ყოველთვის ხდება, ამისთანა ღვინო ადვილად გამოკეთდება, მაშინ როდესაც დამარბებულ ღვინოს აღარაფერი ეშველება ხოლმე.

ჩვენში მრავლად მოიპოვება სხვადასხვა საუკეთესო ჯიშის ყურძნები, რომლებიც ზოგა ერთ ადგილს საუცხოვო ღვინოს იძლევა. ჩვენში იშვიათად თუ არის, რომ სხვადასხვა ჯიშის ყურძნის ცალკე სწურავდნენ და ერთმანეთში არ ურევდნენ ტკბილს. ამასაც უნდა მიექცეს ყურადღება, რომ საზოგადო სახმარებელ ღვინოსთან ერთად, ხარისხის ღვინოებიც გვქონდეს.

ამასთანავე უნდა იყოს დაკავშირებული ღვინოების შერჩეულ დედაზე დაყენების საკითხი, რომელსაც ჩვენში არსად აქცევენ ყურადღებას და, რომელსაც შეუძლია კი თითქმის ერთიორად მაინც გააუმჯობესოს ღვინოები.

აი საკითხები, რომლებიც პირველ რიგში უნდა იქმნენ დაყენებულნი, რომლებსაც ჩვენმა მეღვინეებმა ყურადღება უნდა მიაქციონ, დაკვირვებანი. შეაგროვონ, სხვისი გამოცდილებანი გამოიყენონ და სცადონ ღვინოები ევროპიულად დააყენონ. დაბრკოლება ბაზრის უქონლობაზე არ იქნება. ოღონდ იყოს რამე გასატანი. თორემ მყიდველი მას ბევრი გამოუჩნდება. ჯერ ომიანობის წინა ხანებშიაც კი, როდესაც მარტოკა ალყის ღვინოებიც (იქ ძალიან ბევრი ღვინო მოჰყავთ ფრანგებს) საკმირისი უნდა ყოფილიყო მომხმარებელ ევროპელებისათვის, სცდილობდნენ გერმანელები საქართველოდანაც კი გაეტანათ ღვინო; და თუ ეს არ ხერხდებოდა, მხოლოდ იმიტომ, რომ კახეთიდან ღვინის ბათუმში ჩატანა თითქმის ორჯელ მეტი ჯდებოდა, ვიდრე იქიდან ზღვით ჰამბურგამდე გზა, თითქმის სამჯერ უფრო მეტი, ვიდრე ალყის ღვინოების წაღება. რასაკვირველია, რომ ჩვენ ღვინოს ვეღარ გაიტანდნენ. მით უფრო სახარბიელო არ იყო მათთვის ჩვენი ღვინოები, რომ იგი ევროპელების გემოვნებას არ ეგუებოდა და გადაკეთება, მასწავლაზე ზედმეტი ხარჯები, სჭირდებოდა. რაღა თქმა უნდა, რომ დღეს, როდესაც საფრანგეთის უდიდესი და უმნიშვნელესი ღვინის ადგილები სულ მთლად მოსპობილია (ეს ომიანობა არც გერმანეთის და იტალიეთის მეღვინეობას დააყრიდა მიწა და მიწა კეთილს; უნგრეთზე, რუსეთზე და რუმინეთზე ლაპარაკიც ხომ ზედმეტია) ღვინის ბაზარი დაცარიელებულია, ჩვენ ღვინოს დიდი მოთხოვნილება და ფასიც ექმნება, თუ ჩვენ ეს ღვინო სათანადო ღირსების გვექნება. მასში დიდ ფასს მოგვეცემენ და შევსდებით ამ ფულით მრავალ იმ საქირო

ნივთების ყიდვას და ევროპიდან შემოზიდვას, რაც ჩვენ დღეს გვაკლია; უმთავრესად თვით მევენახე-მეღვინეობისათვის საქირო მანქანებს და ხელსაწყოებს, რომლებიც დღეს ჩვენში თითქმის აღარ არსებობს სადმე გასასყიდად.

(შემდეგ ნომრიდან მოკიდებული დაიწყება სპეციალისტთა შორის განაწილებული სისტემატიური წერილების ბეჭედა მევენახეობის და მეღვინეობის სხვა-და-სხვა დარგიდან, როგორც არის, მაგალითად: ვაზის ზრდა-განვითარება და მისი მოვლა, ნიადაგის შერჩევა და გააზიზივება-მოვლა, ყურძნის მწიფობა და ტკბილის შემადგენლობა. ღვინის დუღილის დედა და თვით დუღილი, ვაზის და ღვინის ავადმყოფობა და მათი მოვლა და სხვა).

მის. შალამბერიძე.

ვაზის გასხვლა.

ვაზი, როგორცაც ყოველი სხვა ხე-ებრივი მცენარე, შესდგება ორ უმთავრეს ნაწილისაგან: ფესვისაგან და ღეროსაგან. ცოტა რა ჩაუთხაროთ ვაზს უპოვით იმ ადგილს, სადაც თავდება ღერო და იწყება ფესვი.

ღერო იზრდება მიწიდან ზევით, იწვეს მზისკენ, ფესვი მიდის ღრმად მიწაში. ფესვის ზრდა ფერხდება, როდესაც უწვეს ნიადაგის წყალს ან მიეზივება სალ კლდეს ან გაუვალ ტინს; ღერო კი ამ მხრივ უკეთეს პირობებშია, მას შეუძლია განაგრძოს თავისი ზრდა რამდენადაც ძალა შესწევს, ვინაიდან არაფერი საზღვარი მას არ უდევს ზემოდან შემაფერხებელი.

ფესვისა და ღეროს ზრდა-განვითარება სხვადასხვა პირობებში ხდება.

ფესვის ვითარებაზე მოქმედი მოვლენანი იმდენად ნაკლებად განიცდიან ცვლილებას, რამდენადაც ფესვი ღრმად არის წასული მიწაში.

ღეროზე და მის ნაწილებზე—ფოთოლზე, ყვავილზე, ნაყოფზე მოქმედობენ სინათლე-სითბო-სიცივე, სიმშრალე-სინესტე, ქარი, წვიმა, გოლვა, სეტყვა და სხვა ატმოსფერული მოვლენანი, რომელთა ზედგავლენა მცენარის ჰაერში მყოფ ნაწილებზე იცვლება იმისდა მიხედვით, თუ რა ძალით ხდება ესა თუ ის მოვლენა, ან რა დროს ხდება იგი. გარდა ამისა მცენარის ღეროს, ფოთლებს, ნაყოფს ათასი სხვადასხვა გვარი ჭია-მწერნი და დამაავადებელი სოკონი მტრობენ და აფუჭებენ.

აღნიშნულ გარემოებათა მიზეზით მცენარის ჰაერში მყოფი ნაწილები უფრო მალე უძლურდება, ვინემ მცენარის ფესვი. ამიტომაც არის რომ დაბერებულ ტყეს გაკაფავენ ხოლმე პირწმინდად, რომ ტყე განახლდეს; მცენარის ფესვი, ვიდრე იგი მოუძოვრდება, რამოდენიმე ათას ჰაერში მყოფ ნაწილებს კვებას დაუღალავად.

ყველა ის, რაც ზემოთ მოგახსენეთ, მოკლედ შეიძლება ასე ვსთქვათ: **მცენარის ფესვი ნორმალურ პირობებში უფრო მეტ ხანს სძლებს და მუშაობს, ვიდრე ღერო და მისი ნაწილები**, ხოლო უერთმანეთოდ კი ვერც ერთი მხარე ვერ იხიერებს; ფესვი ჩაღებვა მიწაში და მოკვდება, თუ აღარ იქნებიან ღერო და მისი ნაწილები, ამ უკანასკნელთ მოესპობათ სიცოცხლე, თუ მცენარის ფესვი აღარ იმუშავებს.

ზემოაღნიშნულიდან გამოდის ორნაირი დასკვნა: 1) მცენარის ზრდა-განვითარებაზე ზრუნვა უნდა შეიცავდეს ზრუნვას როგორც ფესვის, აგრედვე ღეროსა და

მის ნაწილების განვითარებაზე და 2) ვინაიდან ფესვისა და ღეროს ზრდა-განვითარება მიმდინარეობს სხვადასხვა პირობებში, უნდა ზრუნვაც ამ პირობების თანახმად ხდებოდეს. **ყველა ეს უნდა ვიქონიოთ ხოლმე მხედველობაში, როდესაც ვენახის დამუშავებაზე გვაქვს ლაპარაკი.** უმთავრესი მომენტი ჰაერში მყოფ ნაწილების ზრდა-განვითარებაში და ნაყოფის მოცემაში ვაზის გასხვლაა.

როდის უნდა გავსხლათ ვაზი.

ვენახს ჩვენში სხლავენ შემოდგომითაც და გაზაფხულებაც.

შემოდგომით გასხვლას იწყებენ ხან რთვლის შემდეგ, მაშინვე, და ხან მოგვიანებით.

როცა სხლავენ ვენახს, ვაზი ჯერ ისევ მწვანე ფოთლით არის ხოლმე შემოსილი. ფოთლოი მუშაობს—ეზიდება დედამიწიდან წყალს და სხვა სინოყვირებს—მარილებს და ჰაერიდან ჰაერგვარ მასალას უმთავრესად ნახშირ-ორჟანგს და ქანგბადს გადასამუშავებლად სითბო ხინათლის ზედგავლენით იმ ორგანიულ ნივთიერებებად, რომელთგან მზადდება ვაზის რქაცა და ყოველი მისი სხვა ნაწილებიც; თუ რქას გასხვლამდე ჯერ კიდევ აკლდა შემოსვლა ანუ დამწიფება, გასხვლით ამ დანაკლისის შეესება აღარ მოხდება. და, თუ რქა უკვე საკმარისად იყო გაზრდილიც და დამწიფებულიც, მაშინ გასხვლით აღარაფერი დაუშავდება რქას. პირიქით, წყალი მეტი შეენახება ვენახის ნიადაგს საგაისოდ გამოსაყენებლად.

მომეტებულ შემთხვევაში, სანამ რთველი დაიწყება, რქა უკვე შემოსულია ხოლმე. თუ რთვლამდე იგი შემოუსვლელი დარჩა, თუნდაც ვენახი არ გაისხლას შემოდგომაზე, რქა ველარ მოასწრებს სა-

ს ა ქ ა რ თ ვ ე ლ ო ს ბ ე ლ ვ ი ნ ე ბ ე ე

ს ხ ე თ ა პ ი რ ვ ე ლ ი უ რ ი ლ მ ბ ა

კმარისად დამწიფებას. ამიტომ შემოდგომით გასხვლას უფრო სხვა მნიშვნელობა აქვს. შემოდგომაზე გასხვლით ჯერ ერთი რომ წყალი მეტი შეენახება ნიადაგს, და მეორე საქმე იქნება წინ წაგდებული, ვინაიდან გაზაფხულზე უფრო მეტი მოუცლელიობაა ხოლმე, მეტი სიძვირე და უშოვრობა მუშისა.

მაგრამ ყველა ამ კარგს შეიძლება ძლიერ ცუდი შედეგიც მოყვეს შემოდგომაზე გასხვლით. საქმე იმაში მდგამარობს, რომ შემოდგომით გასხვლული ვაზი დაახლოებით ორი კვირით ადრე იღვიძებს ვინემ გაზაფხულზე გასხვლული. სადაც გაზაფხულზე ვაზმა დაძრობა იცის, იქ ორი კვირით ადრე გაღვიძებული ვაზი უფრო აფვილათ შეიძლება დაძრეს და ხელი აგვალეზინოს სრულიად მოსავალზე.

ამიტომ, ამ საშინელი შიშის გამოისობით, ვინაიდან ჯერ ჩვენში არა ვართ ისე მოწყობილი, რომ გაზაფხულის სიცივეს ვებრძოლოთ ვენახების დაბოლებით და სხვა გზით, ჩვენ ისევე გაზაფხულით გასხვლას ვამჯობინებთ თავიდან ფათერაკის ასაცდენად.

ვ. რეხილაძე.

შავისწავლოთ ჩვენი მევენახეობა-მელწინაობა

საქართველოს სასოფლო მეურნეობაში უდიდესი და უძვირფასესი ადგილი უჭირავს მევენახეობას და, თუ გვინდა ჩვენს ქვეყანას აღებ-მიცემობა და დამოკიდებულება ჰქონდეს სხვა ქვეყნებთან, საჭიროა ჩვენი წარმოებაც და უმთავრესად მელწინეობა განვაფართოოთ და დავაყენოთ იმ საფეხურზედ, რომელზედაც სდგას სხვა,

კულტურულად დაწინაურებულ ქვეყნებში. ამისათვის საჭიროა თვალყური ვადევნოთ და შევისწავლოთ ყოველივე, რაც მელწინეობა-მევენახეობის გარშემო ხდება, მაგ. საფრანგეთში და სხვაგან. მაგრამ მევენახეობის შესწავლას, სხვა ქვეყნების მაგალითს და ყოველივე ახალ ცნობებს მხოლოდ მაშინა აქვს ჩვენთვის ფასი, როდესაც ჩვენი საკუთარი მევენახეობა გვექნება შესწავლილი ყოველ მხრივ. ან აბა რა მნიშვნელობა აქვს ჩვენთვის საფრანგეთის გამოკვლევას, რომ ამა და ამ ნიადაგ-ზედადგში ესა და ეს ჯიშში ამერიკულული ვაზი ხარობსო, როდესაც ჩვენ სრულიად არა გვაქვს შესწავლილი ჩვენი სავენახე მიწების ნიადაგი... როგორ უნდა ვეძებოთ გარეშე ბაზარი ჩვენი ღვინისთვის, როდესაც არც კი ვიცით წესიერად, რამდენი ვენახი გვაქვს საქართველოში, რამოდენა მოსავალი მოდის, რამდენი ისმება ადგილობრივ, რა ჯდება მისი მოყვანა, რა ფასებია და მრავალი სხვა. ჯერჯერობით ისიც კი ვერ მოგვიხერხებია, რომ მუშა ხელი გადავიყვანოთ ხოლმე ადგილიდან ადგილას საჭიროებისამებრ და ამიტომ ხდება ხშირად, რომ ერთ კუთხეში მუშა საშინელი ძვირია და ვენახები დაუმუშავებელი რჩება, მაგალითად წამლობის დროს, და იქვე ახლოს, სულ რამდენიმე ვერსის სიშორეზედ, მუშა ხელი სცდება და საქმე ვერ უშოვია.

ეს ყოველივე იმიტომ ხდება, რომ ჩვენ არა მარტო არა გვაქვს მელწინეობა-მევენახეობაში საკმარი სწავლა-განათლება და არა გვყავს გამოცდილი სპეციალისტები, არამედ სულ არ ვიცნობთ ჩვენი ქვეყნების ამ უმაღლეს მეურნეობასაც კი. ძალიან ხშირად შეხვდებით კახელ ვენახის საუკეთესო მუშას, იქნებ კოტაოდენი სა-

ზოგადო განათლებითაც კი, რომელშიაც არ იცის, რომ ჩვენსავე სამშობლოში სურამის მთის იქით, იმერეთში, კახეთის ვენახებზედ მეტი ვენახებია... და რა თქმა უნდა მეზობელ სახელმწიფოების აზერბეიჯანის და სომხეთის მევენახეობაზედ, რომელნიც დიდ მეტოქეობას უწევენ ჩვენს ღვინოს, ხომ არავითარი წარმოდგენა არა აქვთ. ამიტომ, თუ გვინდა ჩვენი მევენახეობის განვითარება-წარმატება, უპირველეს ყოვლისა საქირია მისი ყოველმხრივი შესწავლა, მის გარშემო აღძრულ ყოველივე კითხვის ნათლად გაშუქება და გარკვევა და მხოლოდ ამის შემდეგ შეგვეძლება გამოყენება ჩვენს მეურნეობაში იმ ცოდნა-გამოცდილებისა, რომელსაც გვაწვდიან ჩვენზედ დაწინაურებული ქვეყნები, ჯერ უნდა ჩვენი ტყვილელები შევისწავლოთ რიგინად და მერე შევეცადეთ მათს წამლობას ადგილობრივი თუ ევროპიული წესით. აქედან დასკვნა:

შევისწავლოთ ჩვენი მევენახეობა და მელვინეობა.

ამ აზრის გარშემო ტრიალებენ სრულიად საქართველოს მელვინე-მევენახეთა პირველი ყრილობის დადგენილებანიც. ამ აზრზედგვა აშენებული ყრილობის მიერ არჩეული საბჭოს მოქმედება და მუშაობა.

მაგრამ, ვერც ყრილობა, ვერც საბჭო, ვერც სამინისტრო თავისი სპეციალისტებით ვერას გახდებიან, თუ ამ საქმეში თვით მევენახეებმა არ აღმოუჩინეს დახმარება. ჩვენი მევენახეობა უნდა შევისწავლოთ ყველა დაკვირვებული მევენახის თანამშრომლობით. ქართველო მევენახე, ყოველივე თქვენგანი ვალდებულია აღნიშნოს, რაც კი რამ ხდება მის გარშემო საყურადღებო ამ დარგში; მოვალეა აღნიშნოს თავისი საკუთარი და-

კვირვების შედეგები, საქირია აღნიშნოს ყოველივე მოვლენა, რაც კი მის ყურადღებას მიიპყრობს, საქირია გაუზიაროს თავის ამხანაგ მევენახეებს ყოველივე თვისი გასაქირი ამ დარგში. საქირია ყოველდღე ვიცოდეთ რა ხდება ჩვენს მეურნეობაში, როგორც კახეთში, ისე ქართლში, გურიაში, იმერეთში და მთლად საქართველოში, და ყველა ჩვენგანის დაკვირვებები კითხვა-პასუხი, საქირიება, ზარალი და სინაზული ყველასათვის გასაგები და საზიარო გავხადოთ. ყოველივე ეს ხელს შეგვიწყობს ჩვენი ქვეყნის მევენახეობა მელვინეობის სპეციალურ მეცნიერულ გამოკვლევებთან ერთად მის ყოველ მხრივ შესწავლაში.

მაგრამ, როგორ უნდა მოვახერხოთ ჩვენ ასეთი ურთიერთობის შექმნა?

ამაზედ საქართველოს მელვინე-მევენახეთა ყრილობათა საბჭომ გასცა პასუხი ამ ყურნალის დაარსებით. საბჭოს სურვილია, რომ ამ ყურნალში თავს იყრიდეს საქართველოს ყოველ კუთხიდან, ყოველ სოფლიდან, ყველა მევენახესაგან ყოველნაირი ცნობები. მაგრამ, სამაგიეროდ; იმისაგანაც მოგვიტანოს რაიმე ცნობა ან ადგილობრივ აღძრული კითხვები, რაზედაც საბჭო შეეცდება გასცეს პასუხი. ყურნალისთვის დიდი მნიშვნელობა ექმნება ყველა კუთხიდან მუდმივი თანამშრომლების ყოველ კვირეულ ცნობებს. ამ მიზნით საბჭო შეეცადა ყველა თვალსაჩინო რაიონებში მუდმივი კორესპონდენტ-თანამშრომლები ეშოვა და, მაგალითად, კახეთში ბაკურციხიდან თელავამდე, უკვე გაება ქსელი. და ბევრმა პატივცემულმა მევენახემ იცისრა ყოველკვირა სხვა და სხვა ცნობების მოწვდა მელვინეობა-მევენახეობის შესახებ.

ბაკურციხის რაიონიდან ადგილობრივ თემის თავმჯდომარე ვიქტორ ვანაძემ აღგვითქვა დახმარება, გურჯაანიდან ადგილობრივ შემნახვე გამსეს. ამხანაგობის გამგეობის წევრმა გიორგი იაკობიშვილმა, ველისციხის რაიონიდან მეურნე ივანე ნაცვლიშვილმა, შაშიანურიათუბნიდან ადგილ. შემნახ. გამსესებელ ამხანაგობის გამგეობის თავმჯდომარე გიორგი ბრავაძემ, კალაურ-აკურის რაიონიდან ვანაძისის საკრედიტო ამხანაგობის თანამშრომელმა—თამარ ჯანდიერისამ, წინანდლის რაიონიდან—მევენახე დიმიტრი ახაურიშვილმა, თელავის გარემო სოფლებიდან (კონდოლით) ცნობილმა მევენახემ ა. ლიონიძემ.

ჩვენ დარწმუნებული ვართ, რომ სხვა ადგილებშიაც ბევრი თანამგობი და თანამშრომელი აღმოგვიჩნდება და ხელს შეგვიწყობს ამ საქმის მოწყობაში. ჟურნალის გავრცელების საკითხი მეტად რთულია ჩვენს, ჯერ-ჯერობით მოუწყობელ, ქვეყანაში და საქირაო საზოგადოებრივ დაწესებულებათა დახმარებაც, როგორც არიან ერობები, თემები, სოფლის კასები (საკრედიტო ამხანაგობები), კოოპერატივები, საშენებლოები და სხვა.

მოვუწოდებ ყველა მევენახეს გულდასმით წაიკითხოს ყველა ნომერი ამ ჟურნალისა და თავისი მხრით დაუზარელად მოგვანჯღრდოს ის ცნობები და კითხვები, რაც მას აღეძერება.

შევისწავლოთ ჩვენი მევენახეობა და მელვინეობა.

გ. წინამძღვრიშვილი

ფოსტა.

წერილი ველისციხიდან. ველისციხის რაიონს შეადგენს ხუთი სოფელი (ვე-

ლისციხე, ახაშენი, ჩუმლაყი, მუკუზანი და ზეგანი) და გაყოფილია ორ თემის საზოგადოებად, ორი ათას ორასი კომლით. ამ რაიონში, გარდა სახელმწიფო ვენახებისა, კერძო პირთ აქვთ 1800-მდე დესეტანა ვენახი, რომელთა მდგომარეობა ამ უკანასკნელ ხუთ წელიწადში თან-და-თან უკან უკან მიდის. ომის მიზეზით გამოწვეულმა მუშა ხელის და წამლეულობის სიძვირემ ბევრი ვენახი ამოავდო. ვენახში თუ მარანში სახმარო ყოველივე იარაღი მანქანები მოცვდა და მოძველდა, ხოლო ახალი კი არსად იშოვება, ტყე აღარ არის სიახლოვით ჰიგვის დასამზადებელი, არ არის აგრეთვე ჰიგვის მომტანი საქონელი, ცხენი აღარაღის შერჩა ვენახის სახნავათ და აკი ამიტომ მოსავალიც ყოველ წელიწადს კლებულობს. ყოველივე ამას ზედ დაერთო ვაზის უსამინლეცი მტერი ფილოქსერის მოდება რომელმაც ს. ველისციხის ბევრი ვენახი ააჭრელა და გადაახმო და ამერიკული ნამყენი კი არსად იშოვება.

მეტადრე მძიმე გადასატანი ვახდა ჩვენ მევენახეებისათვის წარსული წელიწადი. ძლიერ ავღრიანმა გაზაფხულმა ხელი შეუწყო სოკოს ავადმყოფობათა (მილიდიუს და მეტადრე კი ოიდიუმის—ნაცრის). გავრცელებას; სამაგიეროდ წამლების სიცოტავემ მათი ფასები ისე ასწია ბაზარზედ (1000—1200 მანეთად იყიდებოდა ფუთი შაბიამან—გოგორდი), რომ ბევრს საშუალება არ ჰქონდა ვენახი შეეწამლა, რამაც მოსავალი ერთი ოთხად და ერთი ხუთად შეამცირა. ჩვეულებრივ მოსავლის დროს თუ დესეტინახედ 400—500 ვედრო დვინო დგებოდა, წელს 100—120 ვედროც ცოტას მოუვიდა. და თუ გავითვალისწინებთ რომ ჩვენში უმრავლესობა ნახევარ

დესეტინა (ერთი დღიური) ვენახის პატრონია მაშინ ყველასთვის ცხადი იქნება, რომ მათი მოსავალი (50—60 ვედრო 15—18 ათას მანეთად ღირებული) თვით იმ ვენახის დამუშავებასაც ველარ ეყოფა მომავალ წელიწადს და, გამოკვებასა და ჩაცმა დახურვაზედ ხომ ლაპარაკიც აღარ არის საჭირო. მარტო ჭიგო (რომელიც ღერი უკვე ორი მანეთი ღირს, და ნახევარ დესეტინას ორი ათასი ღერი მიიწუნდა უვარგისის შესაცვლელად) და შაბიამან-გოგარდი შემოსავლის ნახევარს მიიწუნებს შესაქმს.

მომავალ სეზონისთვის შაბიამანს და გოგირდს აქემდინ ადგილობრივი საკრედიტო ამხანაგობა (კასა) არიგებდა ფუთს 450—470 მანეთად; მაგრამ ამ ბოლოს დროს აღარც იმასა აქვს; და კერძო ვაჭრებმა მოჰკრეს თუ არა ყური მთავრობამ შაბიამან გოგირდის ფასები 700—800 მანეთამდე ასწიაო, თვითონ ფუთი 1200 მანეთად გახადეს. როდესაც უსაყვედურებთ სპეკულიაციას, გიპასუხებენ: „თელავის ერობამ ჩვენ კასას ერთი კვირის წინად გოგირდი 400 მანეთად მისცა და დღეს კი 800 მანეთს უფასებს იმავე გოგირდსო“. და თუ ეს მართალია, დიდ განსაცდელში ჩააცივიან მევენახენი. წამლეულობის სიძვირეს ზედ მოჰკვეა ვასაბმელი მართულის საშინელი გაძვირება, ფუთი ვიდრე 1500-1600 მანეთი. ღვინის გაყიდვა კი თითქმის შეჩერებულია. მიუხედავად იმისა, რომ შარშან ძლიერ ცოტა მოსავალი მოვიდა, მაინც ღვინო მეტად მძიმედ იყიდება, საპალნე 15000—18000 მანეთად, ალბად იმიტომ, რომ საქართველოს საზღვრებს გარეშე გასატან ღვინოზედ დიდი ბაჟი დაუწესებიათ და ერევან-განჯიდან შემოსასვლელზედ კი სულ უმნიშვნელო გარ-

დასახადი. ყოველივე ეს ჩვენს მევენახეს გულს უტეხავს და მომავლის იმედს უკარგავს.

კარგი იქმნებოდა რომ მევენახეთა ყრილობის მიერ ამორჩეულ საბჭოს ეს საკითხები გაეშუქებინა მთავრობის წინაშე და მევენახეთათვის რამ სანუგეშო თავის შურნალის საშუალებით ეცნობებინა.

ველით გამამხნევებელ სიტყვას და პასუხს.

მევენახე.

შეკითხვა პასუხი.

შეკითხვა. როგორ უნდა გამოვაცალიოთ ღვინოს ქვევრის გემო და ან თვითონ ქვევრი როგორ უნდა გაფრეცხოთ შემდეგ. (ვაზის მუშა).

პასუხი. ქვევრის გემო ეძლევა ღვინოს მაშინ როდესაც ქვევრი კარგად ვერ არის გარეცხილი; მეტადრე დიდი ხნის უდგამმა ქვევრმა იცის გემოს მიცემა. რთვლის დროს ქვევრის ადვილად გასარეცხავად საჭიროა; როცა ქვევრიდგან ღვინოს ამოიღებთ მოავლოთ მას ერთი ხელი წმინდა წყალი, მოამშრალეთ და შემოაყაროთ წმინდად გაცრილი ნაცარი. ამ რიგად შენახულ ქვევრის გარეცხვა რთვლის დროს სულ ადვილია და აღარც გემოს აძლევს.

ქვევრის გემო ღვინოს უნდა გამოაცალიოთ ასე: უნდა გემოიან ღვინოში კარგად აურიოთ (ასთქვიფოთ გადაღებ-გადმოღებთ) ზეთუნნი ზეთი, დაახლოვებით, 30 ვედრო ღვინოზედ (20 ჩაფზედ) ერთი ვირვანქა და დაასვენოთ სამიოდე დღე. ამის შემდეგ თუ საშუალება გაქვთ ღვინო

უნდა გასწუროთ რომელიმე მანქანაში ან უბრალო პარკში; ხოლო თუ გაწურვის საშუალება არა გაქვთ, ღვინო სამი დღე დასტოვეთ ქურქელში (ქვევრში) და შემდეგ სიფრთხილით მოჰხადეთ მალლა მოტივტივებული ზეთი, რომელიც გემოს თან გამოიტანს. ამის შემდეგ ღვინო სუფთად გადიღეთ.

ქვევრი, რომელმაც გემომისცა, უნდა კარგად გარეცხოთ კომშის ფოთლის ნაღული გაცივებული წვენი, შემდეგ ცივი წმინდა წყლით და ამის შემდეგ ცხელი წყლით შემოავლებთ სოდას. როგორც ზევითაც ვსთქვით, მომზარებულ ქვევრს შემოაყრით ნაცარს.

კითხვა. სად, რა წესით და რა ფასებში შეიძლება მომავალი წამლობისათვის შაბიამნის და გოგირდის შექმნა

მევენახე.

პასუხი. საზღვრების გახსნის შემდეგ საქართველოში ბევრი შაბიამანი შემოიტანეს ინგლისიდან მთავრობამ, სახალხო ბანკმა და კერძო ვაჭრებმა. ეს შაბიამანი ჩვენს ვენახებს თითქმის ორწელიწადს უნდა ჰყოფნოდა. სახალხო ბანკის შაბიამანი ჯერ კიდევ წარსულ წამლობისთვის დაურიგდა ხალხს 400—450 მანეთში კოლპერატივების საშუალებით, ხოლო რაც დარჩა ბანკს, — ზოგი ბახჩიევსა და სხვა ვაჭრებს მისცა ამავე ფასებში, დანარჩენს კი ეხლაც ჰყიდის 600—650 მანეთად კოლპერატივებზედ. მთავრობა შაბიამანსა და გოგირდს ჰყიდდა 400 მანეთად ალაგს; ეხლა კი ჰყიდის შაბიამანს 660 მანეთად და გოგირდს 660 მანეთად

ფუთს franco საწყობი ბრუტტო თბილისი. ეს შაბიამანი და გოგირდი (მთავრობისა) გადადის ერობათა კავშირის ხელში. ერობათა კავშირი გადასცემს სამაზრო ერობებს, — რომელსაც რამდენი სჭირდება; მხოლოდ სამაზრო ერობა სამაზრო კოლპერატიულ კავშირების საშუალებით დაურიგებს სოფლის კოლპერატივებს (მომხმარებელ საზოგადოებებს და შემნახვემსესხ. ამხანაგობებს), ხოლო სოფლის „კასები“ გაანაწილებენ ხალხში.

ამას გარდა მთავრობამ გადასცა ქართულ სასოფლო სამეურნეო საზოგადოებას ათასი ფუთი შაბიამანი და ათასი ფუთი გოგირდი ქალაქში წვრილად გასასყიდათ. ფასი იქნება 720 მანეთამდე ფუთი. ამ შაბიამან-გოგირდის მიმღებთ უნდა ჰქონდეთ შესაფერი მოწმობა თემის, სამაზრო ერობის ან საკრედიტო ამხანაგობისაგან ვენახის რაოდენობის შესახებ.

საქრთ ელოს მეღვინე-მევენახეთა ყრილობათა საბჭოს მოქმედება

საბჭომ საჭიროდ სცნო, დააარსოს ტყე-უნივერსიტეტის ლაბორატორიასთან საკუთარი **ლაბორატორია**, სადაც უნდა ხდებოდეს ღვინის ანალიზი. აქვე შეისწავლიან მსურველნი ღვინის დაყენების ეკრამიულის წესით. საბჭომ დაადგინა, ლაბორატორიის გამკედ მოიწვიოს ქიმიკოსი შ. ლაშბერიძე.

საბჭომ მოისმინა ქიმიკოს ავალიშვილის მოხსენება **მუშხუნებისა და ვაზის ნაცრის შესახებ**. საბჭომ დაადგინა, რამდენიმე ადგილას სწავლად მოაწიოს ნაცრის წამლავს ახლის წესით.

საბჭომ სავაჭრო კომისია აირჩია, რომელიც უნდა შეიმუშაოს და საბჭოს წარმომადგენლის განსახილველად. კომისიაში შემდეგი ხიზნი აიხსნა: ა. ა. კობახიძე, ბ. ი. გვარამია, ს. მ. ჩოლოყაშვილი და ვ. ი. რეხვიაძე.

საბჭომ მიჯნაობა აქონა აგრეთვე თავის ნივთიერ ღონისძიებებზე. დღემდე საბჭოს ხარჯებს ისტორიკოს ღონის ექვსი დიდი ფონი, რომელიც გაიღო თბილისში ვერც ღონისძიებების სახარჯებლად ისდის 2 მანეთს. ეს თანხა დღეს საკმარისი აღარ არის, რადგანაც საბჭომ თავისი მუშაობა გააფართოვა და მისი ხარჯებიც გაიზარდა: ახლანდელ ხარჯების შემდეგ საბჭომ ერთხმად დაადგინა, ერთხვოს მთავრობას, რომ საქონლო გადასახადის განაწილების დროს საბჭოს ინტერესებიც იქნეს მხედველობაში მიღებული. საბჭო იმედოვნებს, რომ ამ გადასახადთან მთავრობა რამდენიმე პროცენტს დაუთმოს მას.

საბჭომ დაადგინა, დაეჯდა ს. ჩოლოყაშვილს, რომ საბჭოს უხარჯეს კრებს წერილობით შიხსენებს, რა მდგომარეობაში იყენი შეეგნახება-მეღონება ფილოქსერის მხრით და დასახელოს ფილოქსერის წინააღმდეგ საბრძოლველი საშუალებანი.

საწინდარი გატანილ ღონისძიებ.

როგორც ვუკრდით, თანხმად შეეგნახე-მეღონება საბჭოს შუამდგომლობის მთავრობამ 5 მანეთამდე შეამცირა სახდარ-გარედ გადასახადი დაწესებული საწინდარი — 125 მან.; საბჭომ ხელმეორედ აღიძრა შუამდგომლობა ამ საწინდარის სრულიად მოხიზვის შესახებ, ამ შუამდგომლობას თანაგრძობით შეხვდა ფინანსთა მინისტრი, რომელსაც, რო-

გორც დანაშაულებით შეეიტყო, უკვე წარუდგინა მთავრობაში შესაფერი მოხსენება.

ღონის შენახვის და გადატან-გადმოტანის დროს ეკრდ წოდებული „დაღრა-დაშრობა“ აქციის გადახდის დროს მხედველობაში არ არის მიღებული და ის 5% შეღავათი, რომელიც ამ შემთხვევაში დაწესებული იყო წინააღმდეგ, გაუქმებული არის. ამის შესახებ საბჭომ შეეიტხით მთავრობაში აქციის სამმართველოს და მიიღო პასუხად, რომ სამმართველოს მიერ წარდგენილ დამატებითი განხილვის შემდეგ ღონის „დაღრა-დაშრობა“ იყო მიღებული მხედველობაში, მხედვად ეს განხილვა-შრობა დღევანდელად აღარ არის განხილული.

საქარაღმებო ხმობები.

1. საქართველოს მეღონე-მეგნახეთა ურობობათა საბჭოს ქონებრივ სადსარს შეადგენს ის გადასახადი, რომელიც ქ. თბილისის ღონით მოვარდით უნდა გაეღოს, სახელდობრ ორი ორი მანეთი თვითთველ გაიღოს კედრს ღონისძიებ. ამ ზამად, თანხმად ურთიერთ ხელშეკრულებისა, ერთად ერთი მარტხულო საბჭოსი შემდეგი ფონები: „გახეთი“, „გაგონით-გაგონით“, „სურა“, „იურია“, „მობა“ და „გახური ღონი“. დღევანდელად იგი შემოიტანეს: „გახეთი“ — 10,000 მან., „გაგონით-გაგონით“ — 15,000 მან., „მობა“ — 1,000 მან. და „გახურმა ღონი“ — 1,000 მან.

მეგნახეთა თათბირები.

შეეგნახე-მეღონება საბჭოს წევრების მოგზაურობა და მეღონების რიოჩიში თათბირების განხორციელების მიზნის გაზრდა დროისთვის გადაიღო. საბჭოს გადაწვეტილი აქვს, მარტხულო შემდეგობის დროს მთავრობის ჯერ აღმოსავლეთი და მერე დასავლეთი საქართველო და დაწვრილებით გაითარგობის ჩვენი შეეგნახება-მეღონების სისტირებებიანი.

კოოპერატიული სასოგადოება

„კახეთი“

სასოგადოება „კახეთი“ აწესდებოდა 1895 წლიდან და ამ კამად 246 მევენახე ითვლება წევრად. სასოგადოება „კახეთი“-ს წევრობა შეუძლიან ეველს კახელ მევენახეს და აგრეთვე ეველა მას, ვინც-კი ჩანაბრებს სასოგადოებას ნამდვილ კახურ დვინოს უოველ წლივ.

მთავარი კანტონი სასოგადოება „კახეთი“-ს მოთავსებულია თბილისში, დამფუძნებელ კრების ქუჩა № 5, ტელეფონი № 13—23, სოლო სარდაფი-კი გოგოლის ქუჩასე № 63, საკუთარ შენობაში. უელეგრეთ მისამართი: თბილისი კახეთი.

სასოგადოება „კახეთი“-ს მთავარი ბაზა კახეთში ორ ალაგას „თელავში კახეთი“-ს ბიურო ალექსანდრე მაქაშვილთან და კარდანახში, „კახეთი“-ს ბიურო ნიკოლოზ დარაშვილთან.